

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นศึกษาแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
 2. ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
 3. ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
- ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นศึกษาแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 การเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของหน่วยงานและนักวิชาการ

1.1.2 สั่งเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการและกิจกรรมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานและแนวคิดของ นักวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยมาเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหาโครงสร้าง และหลักวิชา

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติดังนี้ ผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดย ไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84)

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาของแนวทาง การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1.4 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1.4.1 ผู้วิจัยทำร่างแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

1.4.2 นำประเด็นจากการสังเคราะห์มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ที่สมบูรณ์

1.4.3 นำแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแสดงความคิดเห็นว่า “เห็นด้วย” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่เห็นด้วย” และข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม โดยการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1.6 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.6.1 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่ได้รับคืนมาจำนวน 5 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนตามเนื้อหา

1.6.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

1.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าความสอดคล้องซึ่งอยู่ในระหว่าง 0.80 – 1.00 (ดังปรากฏในภาคผนวก ง)

2. **ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2**

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 **การเตรียมการ**

2.1.1 ผู้วิจัยนำผลจากการตรวจสอบความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2.1.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2.2 **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

2.2.1 ผู้ที่มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาโทและผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คศ. 3 และ ครู คศ. 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84)

2.3 **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล**

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามฉบับที่ 2 เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศ ที่เกื้อกูลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยให้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นตามระดับความเหมาะสม ในแบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน พิจารณาว่าแนวทางที่ระบุในข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสม โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 156-157) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด หรือร้อยละ 81-100

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก หรือร้อยละ 61-80

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง หรือร้อยละ 41-60

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย หรือร้อยละ 21-40

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด / ไม่เหมาะสม หรือร้อยละ 1-20

2.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

2.4.1 ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามฉบับที่ 2 เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยการนำผลจากการวิเคราะห์ในขั้นตอน 3 มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม

2.4.2 นำร่างแบบสอบถามฉบับที่ 2 เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

2.4.3 นำร่างแบบสอบถามฉบับที่ 2 มาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่สมบูรณ์

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเพิ่มเติม ซึ่งได้รับการตอบกลับมาทั้งสิ้น 21 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.6.1 การจัดทำข้อมูล ประกอบด้วย 1) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ 2) นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูล

2.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามฉบับที่ 2 ไปวิเคราะห์ เพื่อคำนวณหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เหนือในการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 คือค่ามัธยฐานมากกว่า 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00 จะถือว่าเป็นรายการที่เหมาะสม (ยูทพงษ์ กัวยวรรณ. 2543 : 146)

3. ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 การเตรียมการ

3.1.1 ผู้วิจัยนำผลจากขั้นตอน 3 ที่มีความเหมาะสมเท่านั้นมาจัดทำเป็นร่างแบบสอบถามฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.1.2 นำร่างแบบสอบถามฉบับที่ 3 ให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 3 ที่สมบูรณ์

3.1.3 นำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ไปให้ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา และ เขต 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 207 คน และครูผู้สอน 2,609 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา และ เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 150 คน และครูผู้สอน จำนวน 335 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ ยามาเน่ (เพ็ญแข แสงแก้ว. 2542 : 61 ; อ้างอิงจาก Yamane. 1970. **Statistics an Introductory Analysis.** p.886) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 150 คน พิจารณาว่าแนวทางที่ระบุในข้อคำถามนั้นมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107)

ระดับ 5 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด หรือร้อยละ 81-100

ระดับ 4 หมายถึง เป็นไปได้มาก หรือร้อยละ 61-80

ระดับ 3 หมายถึง เป็นไปได้ปานกลาง หรือร้อยละ 41-60

ระดับ 2 หมายถึง เป็นไปได้น้อย หรือร้อยละ 21-40

ระดับ 1 หมายถึง เป็นไปได้น้อยที่สุด / เป็นไปไม่ได้ หรือร้อยละ 1-20

3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 จัดทำร่างแบบสอบถามความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 3 ให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนตามเนื้อหา

3.4.2 จัดทำแบบสอบถาม ฉบับที่ 3 เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ให้ถูกต้องสมบูรณ์

3.4.3 ทำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ออกหนังสือถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรี- อยุธยา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้เกี่ยวกับแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล

3.6.1 การจัดกระทำข้อมูล ประกอบด้วย 1) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จาก

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มาตรวจสอบ ความเรียบร้อยและความถูกต้อง ความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม และ 2) นำ แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ไปลงรหัส และนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรม SPSS for Window V.12 เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S . D)

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ที่สมบูรณ์ไปลงรหัส และนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS สำเร็จรูปคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D) เหน้เกณฑ์ในการพิจารณาความเป็นไปได้ของผู้บริหารสถานศึกษา คือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) มากกว่า 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไม่เกิน 1.00 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 117) และค่า S.D. ไม่เกิน 1.00 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะ ถือว่าเป็นรายการที่เป็นไปได้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ

0

5

จากการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน สามารถสรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัยการศึกษาแนวทาง การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย